

El relat transformador

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

20/01/2011

Una de les fonts de malestar dels habitants de Barcelona és la sensació creixent que la ciutat ja no els pertany perquè està envaïda constantment per turistes. Aquesta és una bona mostra del que succeeix quan es vol explotar un recurs més enllà d'un llinar raonable. En aquest cas el recurs són els indrets tradicionals de la ciutat. La conseqüència és que aquests indrets acaben perdent atractiu en no poder ser contemplats en condicions favorables. Pensem en les escales del Parc Güell com a exemple il·lustratiu.

La situació no és exclusiva de Barcelona i afecta altres capitals europees que tots tenim més o menys en ment. Sigui com sigui, en el moment actual, no podem renunciar a una activitat econòmica de primer ordre, pels ingressos directes que proporciona i pels indirectes: prestigi, captació de futures inversions, etc. Tanmateix, el cercle virtuós és fràgil i pot tornar-se fàcilment en viciós si el *producte* es degrada. I això no només pot passar per les aglomeracions sinó perquè la pròpia ciutadania acabi expressant el seu malestar, tot canviant l'hospitalitat per antipatia.

(F)

París, on l'antipatia envers els turistes ja ha esdevingut patrimoni, ens podria ensenyar, malgrat tot, un camí possible per resoldre aquest aparent atzucac. La clau és inventar un nou relat de la ciutat que doti de valor a àrees ignorades pels visitants, que estan situades en molts casos a la *banlieue*. Amb valentia i creativitat, i segurament ignorant consells assenyats, Hélène Sallet, responsable del Comitè Departamental de Turisme de Seine-Saint Denis, ha desenvolupat el concepte *Douce Banlieue*. Segons informa la publicació Rue 89, a partir d'aquesta idea, una vintena d'associacions de veïns, oficines de turisme, artistes i artesans han creat 180 rutes diferents per descobrir el París perifèric.

De moment la iniciativa està aconseguint atraure unes 6.000 persones anualment. Es pot argumentar que això és poc comparat amb els milions que passen pel Louvre i la torre Eiffel, però si ho pensem un instant té un valor elevadíssim en termes qualitatius. Significa que la possibilitat d'un altre tipus de turisme existeix. Aquest turisme és diferent per poc massificat i sobretot perquè implica una forma de fer determinada. La novetat rau en el fet que els guies són antics professionals del ram, però també habitants dels barris que volen mostrar el més interessant del propi entorn. Aquestes persones, considerades per molta gent marginals, esdevenen, amb un mínim de formació, millors hostes que els del centre de la ciutat. El seu orgull és nou.

Quan la iniciativa es va posar en marxa Hélène Sallet es va trobar amb la perplexitat de la gent dels barris. Simplement exclamaven "aquí no hi ha res per veure". Això és el que ells pensaven fruit d'una manca d'autoestima, en definitiva de l'expressió d'un problema d'identitat. En aquest sentit es pot afirmar encara amb més rotunditat que el canvi, per bé que incipient, és realment prodigiós.

(F)

El delicat mecanisme de *Douce Banlieue* comença a funcionar perquè hi ha una base real - una de les esglésies més boniques de París, per exemple, es troba al municipi perifèric de Saint Denis- Sobre aquesta base es crea el relat que posa en marxa tot un engranatge de reinvençió del turisme que

supera la col·lecció de postals, tot implicant una part de la població local, que encara se sorprèn més que el propi visitant en veure amb nos ells un entorn que creia de poc valor o en algun cas vulgar.

I què dir de Barcelona? En principi no crec que *Douce Banlieue* es pugui replicar fil per randa. La perifèria de Barcelona té unes característiques molt diferents, això no vol dir que no pugui tenir relat, però ha de ser adaptat a la pròpia idiosincràsia. La Barcelona del bus turístic ven una ciutat medieval, que va trencar les muralles i va experimentar una expansió urbana basada en la revolució industrial, tot plegat amanit per l'esclat d'una burgesia que, contra tot pronòstic, va creure en propostes estètiques agosarades a l'Eixample. Sense oblidar el Barça.

Vist això, el nou relat ha d'anar per una altra banda. Les recents exposicions sobre el barraquisme de mitjan segle XX donen una pista valuosa. Hi ha un punt d'interès molt potent en el procés que va d'un urbanisme salvatge generat per la dictadura fins a la creació d'espais públics de qualitat en indrets pels quals ningú donava ni un ral. La Mina 1970-2010 resumeix l'impacte d'aquest tipus de transformació. Es tractaria de descodificar el que ara és tema dels estudiosos a un llenguatge accessible que suscités l'interès, per començar, d'una petita part de visitants. Cal recordar que originàriament el turisme era una activitat per estrictes minories.

Periodista **Etiquetes:** [Barcelona ciutat](/etiquetes/barcelona-ciutat) (/etiquetes/barcelona-ciutat)

[Economia](/etiquetes/economia) (/etiquetes/economia)

[Medi urbà](/etiquetes/medi-urba) (/etiquetes/medi-urba)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/el-relat-transformador>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/el-relat-transformador>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu](/arxiu) (/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)